

Čas nových nádejí

MOTÝL

Lenka Gahérová

Lenka Gahérová

Čas nových nádejí

Copyright © Lenka Gahérová 2009

Design © Motýl design 2009

Cover photo © Isifa 2009

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýl 2009

ISBN: 978-80-89199-89-1

Lenka Gahérová

Čas nových nádejí

VYDAVATELSTVO MOTÝL

*Čím dlhšie žijem, tým viac som presvedčená,
že mrhanie životom spočíva v láske,
ktorú sme nedali,
v silách, ktoré sme nepoužili
a v ľúlosti nad tým, čo sme neurobili.*

Dlhá, prázdna chodba

Kristína sedela na lavičke v strede dlhej nemocničnej chodby. Po ordinačných hodinách tam už nebolo živej duše. Len z diaľky sa občas ozvali hlasy alebo buchnutie dverí. Netrpezlivo pozerala, kedy sa konečne otvoria dvere, pri ktorých čakala už nekonečne dlho.

Za nimi bol jej manžel Boris, sestra Dana – doktorka neurologička a ešte jeden lekár.

Spomienkami sa vrátila o mesiac dozadu, keď sa Boris začal správať akosi čudne. Bol stále častejšie nervózny, bezdôvodne kričal na ňu, aj na deti a z roboty chodieval neskoro a úplne vyčerpaný.

Už si ani nepamätala, kedy sa po jeho príchode domov naposledy halou rozľahol starý rodinný pozdrav „Branci, nazdar!“ a z jednotlivých miestností, podľa toho, kde sa kto nachádzal, prišla odpoveď „zdar, zdar, zdar!“

Tento pozdrav v rodine zaviedol otec, profesor matematiky a telesnej výchovy, ktorý tak oslovoval všetkých svojich študentov a pokračoval v tom aj po príchode domov.

Rodinou kolovala historka o tom, ako sa raz otec vrátil a po jeho pozdrave sa zo záchodu ozvalo mamine hlasné „zdar, zdar, zdar!“

Postupne sa branecký pozdrav vytrácal, až ho už nebolo počuť vôbec a Kikina fantázia začala spracovávať teóriu o inej žene v ich živote.

Keď ho vo voľnom čase volali jazdiť na koňoch, odmietol, a to aj napriek tomu, že o jazdení hovorieval ako o najúčinnjšom lieku proti prepracovanosti. Teraz reagoval podráždene a sťažoval sa na bolesti hlavy.

Za tých osemnásť rokov spoločného manželstva si zvykla zaspávať v jeho náručí a on ju pri tom hladkal po chrbte, až kým nezaspal. Bol to taký ich zaspávací rituál, a keď sa náhodou stalo, že Boris nespal doma, nastáhovala si do postele aspoň deti.

Kým boli mladšie, tak sa dohadovali, kto z nich bude spať s mamou, ale potom sa to vždy skončilo tak, že sa tam tlačili všetci traja.

Až posledný rok, keď šesťnásťročná Maťa prišla do puberty a zdalo sa jej veľmi nedôstojné, aby spávala s mamou (veď čo by na to povedali kamoši), prestali hádky o ockovu posteľ.

Zato desať ročný Dodo si to užíval a bol rád, že má maminu len pre seba.

Keď sa potom Boris vrátil, snažil sa jej noc bez neho vynahradiť a to aj napriek tomu, že mal miesto seba v posteli náhradníkov.

No v poslednom čase to bolo iné.

Kristíne sa zdalo, že hľadá dôvod, prečo ešte nemôže ísť spať, a keď sa k nemu pritúlila, počúvala nepochopiteľné vysvetlenia, aký je unavený, aký mal namáhavý deň, alebo aký ešte namáhavejší ho čaká. Začala vo vzduchu cítiť nejaký problém, tušila, že niečo nie je v poriadku. Bola si už úplne istá, že dôvodom je milenka.

Keď sa situácia zo dňa na deň zhoršovala, nabrala odvahu a Borisovi sa so svojím podozrením zdôverila. Hneď, ako to vyslovila, pripadalo jej to ako totálna hlúposť. No bolo to vonku a slová sa už späť zobrať nedajú.

Jeho reakcia bola presvedčivým vysvetlením a až vtedy zistila, že situácia je oveľa vážnejšia, ako si myslela.

„Bože môj, toto si si o mne myslela? No nie, že by mi nelichotilo, že si presvedčená o mojej neodolateľnosti, ale príčina môjho správania je úplne, ale úplne v niečom inom.

Zatiaľ som ti nechcel nič hovoriť, aby som ťa zbytočne neplašil, ale už nejaký čas ma trápia ukrutné bolesti hlavy. Príde to nečakane, je jedno, či je deň, či noc, zistil som, že na to nemá vplyv ani námaha, nervozita, ani nič iné. Zrazu to len udrie, je to obrovská bolesť, ako keby mi niekto vrážal klin do hlavy. Okrem toho som začal mať problémy aj so zrakom a to ma vydesilo už totálne. Proti bolesti pomáhali lieky, no s očami som si poradiť nevedel. Zrazu som mal pocit, že mám hlavu pod vodou a cez tú vodu sa dívam na svet. Niekedy sa mi stane, že si necítim pravú ruku, nedokážem ju ovládať, najviac ma trápi, že ťa s ňou nedokážem večer ani hladkať po chrbte. To ma vážne šťve, ale ruka neposlúcha. Najprv som si

mysel, že to prejde, ale keď sa to zhoršovalo, bolo mi jasné, že bez doktorov to len tak neprejde. Chcel som si ešte pred tým, ako s tým vyrukujem, vybaviť nejaké veci, na ktoré možno neskôr už nebude čas.“ Boris dohovoric a čakal, kým túto šokujúcu informáciu Kristína spracuje. Tento výraz vymyslela ona sama a používala ho vždy, keď sa mala k niečomu vyjadriť, alebo o niečom rozhodnúť. „Momentík, než to spracujem a vyhodnotím.“

Počítačovú terminológiu používala tak ako aj počítač, s veľkou obľubou.

„Vysvetlíš mi, prečo mi niečo také strašne vážne hovoríš až teraz, až keď som na teba udrela? Myslím si, že takéto niečo si mi mal povedať okamžite, nie?“ chrlila na neho výčitky a on si uvedomoval, že sú oprávnené. Keby sa niečo podobné stalo jej, tiež by o tom chcel vedieť hneď.

Vstala a bez slova odchádzala k telefónu. O krátku chvíľu počul, ako sa rozpráva s Dankou a reprodukuje jeho slová. Keď zložila, vrátila sa za ním s odkazom.

„Mám ti odovzdať pozdrav od rodinnej doktorky a odkazuje ti, že nevie uveriť tomu, že žije nejaký človek, ktorý takto ignoruje telesné poplašné sirény a už vôbec neverí tomu, že takýto ignorant je jej brat a že ťa zajtra poobede očakáva vo svojej kajute na potápajúcej sa lodi, zvanej nemocnica,“ dohovorila a objala Borisa zozadu okolo krku.

Zo spomienok ju vyrušil pohyb na chodbe. Blížil sa k nej akýsi doktor. Zdal sa jej obrovský, nemotorný ako grizly a zaplňal celú chodbu, až sa v nej zotmel.

Keď vchádzal do dverí, pri ktorých sedela a čakala, pozrel na ňu, no potom rýchlo odvrátil zrak, akoby sa na nej popálil.

Od tej chvíle jej nervozita vzrástla tak, že sa na lavičke kolísala spredu dozadu a ohrýzala si pri tom nechty. Tento zlozvyk mala od malička, no v puberte sa zamilovala a s ohrýzaním prestala zo dňa na deň.

Viac ako dvadsať rokov si pestovala krásne, dlhé nechty a teraz s tým začala znova. Pozrela na ruky a vrátila sa do čias nádherného detstva, keď bola ešte Kika Bika.

Kika Bika

Kristína si vôbec nepamätala, že by jej niekedy povedali inak ako Kika. Sama sa ako Kika predstavovala a volali ju tak doma, v škole, susedia a neskôr aj kolegovia. Keď sa vydala, rozhodla sa, že „Kiku“ definitívne odloží, tak ako aj plyšové hračky a bude z nej vážená pani Kristína, no keď ju tak niekto oslovil, znelo to divne, cudzo a väčšinou ani neregistrovala, že to oslovenie patrí jej.

Samozrejme, že veľmi dobre vedela, z čoho vznikla jej prezývka. Rodičia to opakovali pri každej rodinnej akcii, alebo tiež medzi priateľmi. Kým bola mladšia, veľmi ju hnevalo, že sa bavia na jej účet, no ako roky pribúdali, dokázala sa už smiať aj sama na sebe.

Ako malá začala veľmi zavčasu rozprávať.

Trvalo však veľmi dlho, kým sa naučila správne vyslovovať slová, preto nemohla nastúpiť do prvej triedy so svojimi rovesníkmi. Keďže sa narodila v septembri a ešte ani ako sedemročnej jej nebolo celkom dobre rozumieť, bola z nej prváčka, ktorá pri nástupe do prvej triedy oslavovala osem rokov.

Papuľka sa jej nezavrela ani pri jedle, len v jednom kuse chrlila zo seba množstvo nezrozumiteľných slov.

Kristína nebolo jediné skomolené meno, ktoré sa vďaka jej bľabotaniu doma začalo používať. Danku všetci volali Dada a bratovi tiež nikto nepovedal inak ako Bobi.

„Tak toto vážení, je priam učebnicový príklad toho, keď kvantita prevažuje nad kvalitou,“ hovorievala mama a svojím učebnicovým príkladom v sebe nezaprela učiteľku. Keď k tomu začala napodobňovať aj spôsob jej reči, Kika cítila hrozné poníženie.

„Až raz ja budem mať deti, také niečo im nikdy neurobím. Vyďám sa za niekoho, kto sa volá úplne normálne a deckám dám tiež nejaké normálne mená, aby ich vedeli vyslovovať. Aj tak za všetko môžete vlastne vy. Nechápem, ako takí múdri a rozumní ľudia

môžu pomenovať svoje dieťa Kristína, keď sa volá Bystrá. Príšerná kombinácia,“ opakovala často Kika.

Na nešťastie mala akúsi krátku pamäť a na úkor svojich detí, hereckými schopnosťami bavievala často celú rodinu podobne ako kedysi jej mama.

„Ak budeš písať Ježiškovi, čo chceš pod stromček, napíš aj za mňa, že si prajem, aby naša mamina onemela,“ šuškala jej nahnevaná dcéra Maťa bratovi Dodovi, keď k tomu prišlo.

Spomenula si na to, ako sa do Bobiho zamilovala a aká z toho bola nešťastná. Bol to jej brat a ona vedela, že to, čo k nemu cíti, nemá so sesterskou láskou nič spoločné. Snažila sa mu vyhýbať, a keď ho zbadala, očervenela ako paprika.

Boli prázdniny a po nich mala nastúpiť na miestne gymnázium, kde chodil aj Bobi. Vždy chcela byť doktorkou ako jej sestra, preto o inej škole ani neuvažovala. Keď si uvedomila, čo sa s ňou deje, začala mamu prehovárať, aby mohla zmeniť školu a odísť na internát s Monikou, najlepšou kamarátkou, akú kedy mala.

Aj keď bolo všetkým čudné, čo spôsobilo tú náhlu zmenu, odmietla čokoľvek vysvetľovať a tvrdohlavo trvala na svojom. Vraj za doktorku môže ísť aj zo zdravotky.

Raz večer sedeli všetci pred telkou a ona sa chcela nenápadne pozrieť na Bobiho. S hrôzou zistila, že vôbec nesleduje film, ale svoje čokoládovo hnedé oči upiera na ňu. Veľmi ju to vyľakalo, preto vyskočila z kresla a ako strelená utekala do svojej izby.

„Čo sa jej stalo?“ čudovala sa mama.

„V poslednej dobe sa správa akosi divne,“ pridal sa aj otec.

„Idem zistiť, čo sa deje,“ ponúkol sa Bobi a bol rád, že má zámienu ísť za Kikou.

Zaklopal na dvere jej izby a chcel vojsť. Bolo zamknuté. Zaškrabkal na sklo a ticho sa jej prihovárал: „No tak, Kika, otvor mi.“

Dvere sa pred ním rozleteli a v nich stála uplakaná jeho malá sestrička. Ten pohľad na ňu nezniesol. Nikdy nemal rád, keď plakala.

„Čo chceš?! Prišiel si sa mi posmievať?!“ obvinila ho. Myslela si, že zistil, ako sa do neho buchla a teraz sa jej prišiel vysmievať.

Vošiel do izby, zavrel za sebou dvere a pokojným hlasom prehovori: „Myslím, že je najvyšší čas, aby sme sa vážne porozprávali,“ sadol si na posteľ a pobúchal vedľa seba rukou, aby jej ukázal, že si má sadnúť vedľa neho.

Pokývala hlavou, ale nesadla si tam, kde jej ukázal. Zobrala spoza stola stoličku a odtiahla ju čo najďalej od neho.

„No tak. Chcem sa s tebou rozprávať, nie ti odtrhnúť hlavu, tak poď ku mne, nech nemusím kričať, aby to počuli až naši,“ prehovárал ju šeptom.

Tieto slová ju presvedčili, preto vstala zo stoličky a prisadla si k nemu. Naozaj nechcela, aby mama s otcom niečo začuli.

Keď si sadla na posteľ, Bobi začal hľadať začiatok toho zamotaného kľbka.

„Prečo si myslíš, že som sa ti prišiel posmievať, už som to niekedy urobil?“ pýtal sa tichým, upokojujúcim hlasom.

Pokrútila hlavou a spomenula si na to, ako ju vždy bránil a zastával sa jej, aj keď nie vždy mala pravdu a ako si vždy rozumeli. Dokonca ho mala radšej, ako sestru Dadu a aj keď boli dievčatá a mali by držať spolu, častejšie to dopadlo tak, že ťahala s Bobim za jeden koniec a Dada na tom druhom zostala sama.

Mávala potom výčitky svedomia, že medzi súrodencami robí také rozdiely, ale nevedela si pomôcť. Tak to proste cítila.

A teraz dostala strašný strach, že pre svoju hlúposť príde o brata, kamaráta, spojenca a dôverníka v jednom.

Myslela si o sebe, že je to najhoršie, najhlúpejšie a najskazenejšie stvorenie pod slnkom.

Teraz tu sedí, hľadá do tej milovanej tváre a netuší, čo sa stane, ak povie pravdu.

Azda by bolo najlepšie, keby mlčala a k ničomu sa nepriznávala. Hneď po prázdninách odíde na internát, tam sa určite zahľadí do nejakého fešáka a všetko bude okej. „Zíde z očí, zíde z mysle,“ opakovala si v duchu.

„Tak povieš mi dobrovoľne, čo sa s tebou deje, alebo mám začať spievať?“ vyhrážal sa Bobi.

Jeho spev sa nedal nazvať inak ako kvílenie, a používal ho ako donucovací prostriedok vždy, keď chcel u niekoho niečo dosiah-

nuť. Bola to účinná metóda, lebo každý bol hneď ochotný sľúbiť mu čokoľvek, len aby prestal zavýjať.

Kika sa nad spomienkou na jeho vydieračské umenie pousmiala, aj keď jej veľmi do smiechu nebolo.

„No aspoň malá nádej, že si sa za posledné dni nezabudla úplne smiať,“ zlahčil situáciu a chcel hneď pokračovať, aby sa pred ním znova neuzavrela.

„Ja ti to nemôžem povedať. Úplne by som sa zhovánila, myslel by si si o mne, že som blázon a začal by si ma nenávidieť,“ odmietla Kika, plač mala na krajíčku.

„No, tíško, upokoj sa a dôveruj mi. Musím vedieť, čo sa s tebou deje. Nech je to čokoľvek, spolu to vyriešime. Keď sa trápiš ty, trápiť sa aj ja a je to úplne zbytočné, ak sa to dá nejako vyriešiť. Hovor, nech je to hocičo, ja to unesiem,“ prehováral ju tichým hlasom, ktorý ju vždy upokojil.

„Ale keď ja...“ nedopovedala.

„Žiadne ale keď! Hovor hneď teraz. Nadýchni sa a vysyp to zo seba,“ naliehal Bobi a chytil ju za koleno.

Zhlboka sa nadýchla a spustila: „Dobre teda. Zamilovala som sa do teba, úplne šialene, stále na teba myslím, neustále ťa pozorujem a neviem tomu zabrániť, viem, že to je nenormálne, si predsa môj brat, určite si myslíš, že je to tou mojou pubertou a budeš ma nenávidieť, ale neboj sa, po prázdninách pôjdem na internát, stretnem kopec chalanov, s nejakým sa tam dám do kopy a za štyri roky sa tomu, čo sa tu dnes stalo, len zasmejeme...“ konečne jej došiel dych, už nevedela, čo má povedať, iba pokrútila hlavou a bezmocne rozhodila ruky.

„Kedy sa to stalo?“ opýtal sa Bobi a Kika z jeho slov nevedela zistiť, čo k nej teraz cíti.

„Je mu zo mňa do smiechu, alebo do plaču, alebo na vracanie. Do kelu, prečo sa mu nedá čítať v tvári tak dobre ako mne?“ rozmýšľala v duchu Kika.

„Počúvaš ma, kedy?“ opakoval otázku.

„Minulý rok, keď si mi gratuloval k šestnástke. Vtedy si mi dal takú pusú... V tom momente som si pomyslela, že ma v živote už žiadny chalan tak nevzruší. Chvela som sa po celom tele a triasla

sa, akoby som sedela v našartovanom trabante. V mojom vnútri ma štekalo milión motýlikov, ktoré mi dávali krídla, chcelo sa mi lietať, pri zaspávaní som pred očami videla tvoju tvár, ako sa na mňa usmievaš, skláňaš sa ku mne a znova mi dávaš pusy. Boli to najkrajšie narodeniny v mojom živote,“ dohovorela a sklonila hlavu. Hanbila sa mu pozrieť do očí, ruky sa jej chveli, preto sa hrala s prstami, aby ich nejako zamestnala.

Jemne, len ukazovákom jej podoprel bradu, aby sa na neho pozrela.

„Už vtedy som tušil, že som to s tou pusou prehnal. Prepáč, mal som sa lepšie kontrolovať, ušetril by som ti kopec trápenia. Teraz je neskoro ľutovať a zbytočné za niečo sa ospravedlňovať, musíme to vyriešiť. Ide sa za mamou,“ rozhodol, vstal a podal jej ruku.

„Ty si sa zbláznil! To v žiadnom prípade nemôžeme urobiť, našich by to zabilo! Keby som vedela, ako geniálne sa to budeš snažiť vyriešiť, nedostal by si zo mňa slova! Veď to je skoro ako keby in-sekt!“ rozzúrila sa na neho Kika, snáď prvýkrát v živote.

„Som presvedčený, že si mala na mysli incest, ale neboj sa a dô-veruj mi tak, ako vždy,“ pobavene povedal Bobi, chytil ju za ruku a viedol do obývačky.

Celá červená od hanby, sa neochotne nechala odvieť za rodičmi. Takto hrozne sa mohli cítiť už len odsúdenci na smrť. Rozmýšľala, či by sa radšej nevymenila s nejakou čarodejnicou, ktorú v stredo-veku upálili za bosoráctvo. Určite by si to teraz zaslúžila viac, ako ona.

Mama s otcom už dávno prestali sledovať program v televízii, tušili, aký rozhovor prebieha vo vedľajšej izbe.

Hlavne vnímavá mama si už dávnejšie všimla iné správanie svojich detí, a keď sa jej asi pred polrokom Bobi zdôveril, vedela, že tajomstvo, ktoré roky ukrývajú pred Kikou, už dlho tajomstvom nezostane.

Otec chodil od okna ku dverám a povzbudivo sa usmieval na mamu.

„Neboj sa, všetko dobre dopadne, vedeli sme, že to raz musí prísť,“ snažil sa do svojej ženy vliť istotu, ktorú on sám v tom momente vôbec necítil.

Keď Bobi, ťahajúc za sebou Kiku, vstúpil do dverí, otec prestal chodiť a mama okamžite vypla televízor.

Dobre strážené tajomstvo

Otec si sadol k mame a chytil ju za ruku. Bobi sa zviezol do kresla, potiahol Kiku za opasok a usadil si ju na kolená. Vystrašená vyskočila, ale Bobi ju stiahol späť. Zostala, ale radšej by sedela na ostnatom drôte. Nie, že by jej nebolo u Bobiho príjemne, ale za týchto okolností sa jej to zdalo veľmi nevhodné. „Čo sa už načisto zbláznil?“ myslela si v duchu Kika, mrviac sa na jeho nohách.

„Myslím, že je čas, aby sme ti porozprávali jeden príbeh. Som rada, že ti to za tých pätnásť rokov nepovedal niekto iný. Je to malý zázrak a som veľmi rada, lebo som ti to chcela povedať sama, keď na to bude vhodná chvíľa. Asi som to mala urobiť už dávno, ale bola som zbabelá. Bála som sa tvojej reakcie, nevedela som, či sa nebudeš hnevať, či nás neprestaneš mať rada a nebudeš chcieť od nás odísť,“ mama to hovorila jedným dychom, dívajúc sa Kike do očí.

Začali sa jej potiť dlane, nerozumela tomu, čo sa jej tu snažia povedať. Hnevať sa na našich, nemať ich rada? Nechápala, prečo sú všetci takí čudní. Pozrela na otca, ktorý vo svojej múdrosti vedel vždy všetko vysvetliť. No teraz mlčal, tváril sa ako malé dieťa, ktoré sa stratilo rodičom.

„Všetko sa to začalo, keď si mala dva roky a ja som bola s deťmi zo školy na návšteve jedného detského domova,“ pokračovala mama a hľadela na stenu oproti, akoby bol na nej napísaný text, ktorý tichým hlasom čítala.

„Tie moje decká podonášali do domova hračky a každé si vybralo, komu tú svoju dá. Stála som tam a pozerala sa, kto si koho vyberie a ako bude ktoré reagovať.

Vtom ma za sukňu poťahalo malé okaté stvorenie, ktoré stále niečo brblalo. Nerozumela som jej, preto som si čupla, aby som lepšie počula. Malá okamžite prestala bľabotať, chytila ma okolo

krku, bozkávala ma na oči, čelo, líca, aj ústa. Potom zobrala moju tvár do tých maličkých dlaní a hladkala ma po líkach a po vlasoch, až som sa ja cítila ako malé, opustené dievčatko.

Odbehla, o chvíľu sa vrátila s hrebeňom a začala ma česať. Chvíľami som mala pocit, že ma skalpuje, ale nedokázala som ju prerušiť. Sadla som si na zem, zatvorila oči a držala som ako hluchý dvere.

Keď to uvidela, pichla do mňa prstom, asi sa chcela presvedčiť, či som ten jej kadernický zásah prežila. Otvorila som oči a hľadela som priamo do tých najnádhernejších čokoládových opustených očiek, ktoré boli od mojich vzdialené len niekoľko centimetrov. Do očí sa mi tislí slzy, lebo ten malý anjelik ma vtedy nechtyl len okolo krku, ale hlavne za srdce,“ mama prestala na chvíľu rozprávať a konečne sa pozrela na Kiku. A ona v tom momente pochopila.

Zrazu začala chápať, prečo nemá žiadne fotky ako bábätko, prečo sa o niektorých veciach nerozprávalo, prečo sa nepodobá na nikoho z rodiny, a aj tú príšernú kombináciu mena a priezviska – Kristína Bystrá.

Pochopila, že keď sa začala volať Bystrá, mala viac ako dva roky. Ako sa asi volala dovtedy? To je vlastne úplne jedno. Teraz myslela na to, že nie je Bobiho sestra.

Mama videla jej šokovaný výraz a ponáhľala sa vysvetliť všetko. Teraz už na žiadne tajomstvá nebol dôvod.

„Keď sme odchádzali, malá ma chytila za ruku, kývala hlavičkou a drmolila: „Bibe ete, no?“ zúfalo som sa pozrela na sestričku a až ona mi vysvetlila, že to stvoreniatko chce vedieť, či ešte prídem. „Samozrejme, že ešte prídem,“ slúbila som jej a myslela som to smrteľne vážne.

„Malá potom stála v okne a kývala mi, až kým sme nezašli za plot. Od tej chvíle som už nedokázala myslieť na nič iné, len na ňu.“ Mame sa začal triasť hlas, v očiach sa jej leskli slzy, musela vytiahnuť vreckovku. Oco ju potľapkal po stehne a pokračoval:

„Mama sa do tej malej úplne zbláznila. Odkedy sa vrátila, nepočúvali sme nič iné, len:

„Aké má očká, aké má vlásky, ručičky, ako štebotala v jednom kuse a ako jej nebolo vôbec nič rozumieť,“ napodobňoval otec mamin hlas, keď o malej rozprávala a pokračoval.

„Nedalo sa to s ňou vydržať, preto sme hneď druhý deň, sobota to bola, sadli do auta a celá rodina sme išli orodovať, aby nám dievčatko do nedele požičali,“ dohovoril a mykol plecami.

Kika sa pristihla, že počúva s otvorenými ústami. Myslela si, že musí vyzeráť ako úplný debil, ale bolo jej to jedno. Teraz už chcela vedieť všetko. Najradšej by kričala, aby rýchlo pokračovali, ale nedokázala zo seba vydať ani hlások.

Všetko už bolo povedané a aj keď videli, že Kika pochopila, čo jej tu rozprávajú, Bobi chcel povedať ešte niečo, aby neboli žiadne pochybnosti.

„Mama síce hovorí, že to bol anjelik, ale taký s roškami. No bola rozkošná a omotala si nás okolo prsta hneď prvý deň, ako k nám prišla. Od toho dňa som ju mal zavesenú na krku, alebo ma držala za ruku a v jednom kuse blabotala. Robilo mi veľkú radosť počúvať, ako komolí slová a domýšľať si, čo to vlastne povedala. To som sa jej často pýtal, ako sa volám. Ona na to: Ty či Bobi, čo v preklade znamenalo – ty si Bobi. Potom sa to isté pýtala Danka. Dostala odpoveď: Ty či Dada. Tak sme sa pýtali: a ty sa ako voláš? Bolo to tak často, že si už o nás malá myslela: Tí sú tuším retardovaní, keď si to nevedia zapamätať, ale inak sú zlatí, zopakujem im to ešte raz, možno si to konečne vryjú do hlavičiek. Ja beča Kikáá čóm. A to znamenalo – ja predsa Kika som,“ skončil Bobi imitovanie malej a pozrel Kike do očí. V izbe bolo ticho, ktoré by sa dalo krájať.

Kike stekali slzy po tvári a kvapkali Bobimu na tričko. Plakala nad spomienkami, ktoré sa jej už dávno vymazali z pamäti.

Plakala nad tým malým dievčatkom, ktoré skončilo opustené v domove a nevedelo prečo. Plakala od šťastia, že ju tam objavila táto úžasná žena, ktorá mala úžasnú rodinu a tá ju medzi seba prijala takú, aká je, bez výhrad, dali jej lásku, domov a celé roky ju ochraňovali ako najvzácnejší poklad.

Vstala a kľakla si medzi rodičov. Jednou rukou objímala mamu, druhou otca. Striedavo bozkávala jedného a druhého, odtiahla sa, aby na nich videla a zašepkala: „Ďakujem, ďakujem vám za všetko,“ viac slov zo seba nedostala. Pritúlila sa k nim, aby schovala čierne slzy, ktoré jej zmývali maskaru z očí.

Aj Bobi si utrel tvár, len tak akože mimochodom, veď on by predsa nesmoklil.

„A tak sa stalo, že sa naša rodina rozrástla o jedného branca,“ zažartoval oco.

„Mali ste so mnou veľa starostí?“ vyzvedala Kika, zvedavá na všetky podrobnosti.

„To teda áno, hlavne keď si prvé dni stále opakovala šapša iší šopaka ide a my sme za svet nevedeli, čo od nás chceš. Po desiatich minútach si už tak plakala, že sme od zúfalstva revali s tebou. Ešte že otcovi napadlo zavolať do domova a opýtať sa, čo od nás chceš. Komu by napadlo, že máme zapnúť televízor, lebo rozprávka ide,“ doťahoval si ju Bobi.

„No dobre, dobre to som už počula asi tisíckrát, len som netušila, že vám to spôsobilo takú psychickú traumú,“ bránila sa Kika, tváriac sa urazene, tak ako vždy, keď napodobňovali jej rozprávačské začiatky.

„Stálo to za to, za radosť a úsmevy, ktoré si nám rozdávala, za lásku, ktorú si nám opätovala. Všetky tie roky stáli za tú námahu, ktorú sme vynaložili na to, aby si mohla byť naša,“ uzavrela mama odhalenie tajomstva, ktoré pred Kikou roky strážili a čakali na vhodnú chvíľu.

Ale teraz pochopili, že to malé úžasné stvorenie, plné lásky a úprimnosti, sa za tie roky vôbec nezmenilo, iba trochu vyrástlo a dospelo, že všetky obavy z toho, ako zareaguje, keď sa dozvie pravdu, boli zbytočné. Majú proste úžasnú dcéru.

Hodina pravdy

Zvuk otvárajúcich sa dverí, pri ktorých sedela, ju vrátil do reality.

Prvý vyšiel bledý Bobi, za ním biela Dada.

„Vyzerá to veľmi zle,“ povedala ticho a pokrútila hlavou.

„Ále, nebuď taký pesimista. Radšej povedz, že to nevyzerá veľmi dobre,“ opravil Dadu Bobi.

„Počkaj, v tom je nejaký rozdiel?“ pýtala sa vystrašená Kika.

„No, prakticky žiadny, ale lepšie to znie,“ pokúšal sa tú informáciu zjemniť Bobi, no na dievčatá to akosi nezaberalo.

„Povie mi už niekto konečne, na čo ste tam vnútri prišli?“ Kika prestala mať nervy na hádanky.

„Pod', teraz sa tam vrátíme a moji kolegovia vám to všetko vysvetlia. Ja sa na to akosi necítim,“ povedala Dada tichým hlasom, oboch chytila okolo pliec a viedla späť do ordinácie.

Podobný pocit odsúdenca na smrť mala Kika, keď ju Bobi viedol za rodičmi, aby vyriešili ich vzťah. Zvláštno, za poslednú hodinu, to bolo už druhýkrát, čo si na to spomenula. Spomienky sa zrazu začínajú opakovať akosi častejšie, než inokedy. Len teraz si už nebola istá, či sa zopakuje aj ten rozprávkový koniec.

Keď začula, ako sa za nimi zatvorili dvere, vyhľadala očami Bobiho ruku a chytila sa jej ako záchranného lana. Jeho stisk bol pevný, no ruka studená, ale zároveň vlhká od potu. Mala dojem, že sa s ňou všetko trasie.

Na stene, na rozsvietenej skrinke viseli negatívy CéTečka Bobiho mozgu, aj tie jej tancovali pred očami. Obzerala sa po ostatných, či aj oni cítia to chvenie.

Doktor Pálffy sa tváril síce povzbudzujúco, no nepresvedčivo.

Keď jej ho Dada kedysi predstavovala, Kika utrúsila nejakú vtipnú poznámku o jeho vzácnych predkoch a výške nájomného na zámku, vtedy sa ešte smial. Teraz už v jeho tvári nenašla ani stopu z tej nedávnej veselosti.

Pozrela na doktora, ktorého videla prichádzať. Zdal sa jej veľmi nervózny, očami behal z Bobiho na ňu.

„Asi je aj on rozrušený z toho, ako sa tu všetko trasie,“ uvažovala v duchu Kika.

„Doktora Maca ešte nepoznáš,“ prerušila jej myšlienky Dada.

Automaticky mu podala ruku, aj on sa chvel. „Táto nemocnica sa tuším rozpadá a my tu len stojíme. Čo neutekáme?“ uvažovala a začínalo jej byť teplo. Zo smradu dezinfekcie, z toho, ako pred ňou všetko tancovalo, dvíhal sa jej žalúdok, miestnosť sa zmenšovala, pozrela na Dadu, tá sa tvárila ako na pohrebe starej mamy. Je tu horúco, len na sekundu zavrela oči... Bobi ju už nedržal za ruku,

ale v náručí. Keby ju neobjímal tak silno, určite by ju zbierali zo zeme.

Keď sa prebrala, ležala na ležadle, pri nej sedel Bobi, jednou rukou ju držal za ruku, druhou hladkal po líci.

Začula hlas doktora Maca, ako tlmeným hlasom dohovárať Dade:

„Dani, ja neviem, ty myslíš, že je to dobrý nápad, aby ona o všetkom vedela? Ešte sme jej nič nepovedali a už s ňou máme viac roboty ako s tvojím bratom.“

Vtedy si Kika uvedomila, že celý čas sa triasla len ona, že jednoducho nezvládla situáciu. Ten nervózny grizly mal pravdu. Zospala sa ako nejaká padavka. Začala vstávať.

„Ospravedlňujem sa, dnes som skoro vôbec nejedla a potrebovala by som sa asi aj niečoho napiť,“ vysvetľovala a v duchu si myslela, že by sa najradšej napila niečoho, od čoho by zaspala a zobudila sa, až keď bude po všetkom.

Zahanbená svojou slabosťou a urazená slovami doktora Maca sa nedokázala na nikoho ani pozrieť.

V tom momente si uvedomila, že doktor Maco práve urobil prvý krok k tomu, aby ho Kika nezaradila do zoznamu svojich priateľov. Ved' ona mu ešte dokáže, aká je silná osobnosť.

Zoskočila z ležadla a postavila sa vedľa Bobiho, aby dala všetkým najavo, že je pripravená prijať pravdu, nech je akákoľvek.

„Takže ak dovoľíte, dohodli sme sa s kolegami na nasledujúcom postupe:

Nádor nie je ohraničený, čo to znamená, vám hneď vysvetlím tak, aby ste to jasne pochopili. Má rôzne výbežky a tie sa zavrtali do mozgových záhybov, z čoho vyplýva, že sa nedá operovať. V prvom rade musíme odstrániť opuch mozgu, aby sme ruku a aj nohu dostali opäť do pohybu a potom môžeme začať so samotnou liečbou,“ doktor Pálfy dohovoril a pozrel na Bobiho, potom na Kiku.

Bobi pokýval hlavou, no Kika sa tvárila, ako keby rozprával po maďarsky.

Už predtým tušila, že situácia je vážna, ale to, čo teraz počula, ju odrovnalo. Práve pochopila, k akému záveru tu prišli, kým ona čakala na chodbe.

Bobi má rakovinu!

Zrazu si už nebola až taká istá svojou silnou osobnosťou, oprela sa o ležadlo a s pootvorenými ústami hľadela z jedného na druhého. Pohľadom sa zastavila na Dade, čakala, že niečo povie, vysvetlí jej, že sa mylí, alebo sľúbi, že všetko dobre dopadne, alebo že sa konečne preberie z toho príšerného sna.

No nič sa nedialo. Všetci boli vážni, Dada si prstom utrela kútiky očí a Kika cítila, ako sa jej zmocňuje panika. Chcela byť už doma v posteli, v Bobiho náručí, alebo kdekoľvek, hlavne čo najďalej odtiaľto.

Ruka v ruke vychádzali z ordinácie a čakali na Dadu. Bobi stál a hľadel kamsi na koniec chodby. Nevládnou rukou, prepletenými prstami bol spojený s Kikou, druhou jej šúchal chrbát. Ju to upokojovalo, jeho povzbudzovalo. Zúfalo sa potreboval niečím zamestnať, aby nezačal kričať. Ak čo najskôr nepríde Dada, tak ho chytí poriadna nervozita.

Kika k nemu stála otočená tvárou, čelom sa opierala o jeho hrud'

Konečne sa dvere otvorili. Stál v nich doktor Maco, Dade pridržal otvorené dvere, a keď uvidel beznádej týchto dvoch ľudí, snažil sa aspoň o minimálnu psychickú podporu.

Mrkol na Bobiho, a keď prechádzal okolo nich, potľapkal ho po pleci.

„Budeme robiť všetko, čo je v našich silách,“ povedal a v duchu dodal: „Bohužiaľ, v našich silách je toho zúfalo málo. Nádej je to jediné, čo vám môžeme dať.“

Bobi mu bol sympatický hneď na prvý pohľad. To, ako reagoval, keď mu vysvetlili jeho zdravotný stav, ho v jeho pocitoch ešte utvrdilo.

Zachoval pokoj, v prvom rade mal strach o manželku a deti. Potom sa zaujímal, ako táto choroba prebieha, aké sú prognózy a čo to bude znamenať pre jeho rodinu.

S pacientmi rôznych diagnóz mal už skúsenosti a tie mu potvrdili, že ženy svoje ochorenie znášajú oveľa statočnejšie ako muži. Tie v prvom rade myslia na deti, manžela a rodičov. Keď takúto chorobu oznámi chlapovi, býva pravidlom, že ho zaujíma len to, čo bude s ním.

Bobi je iný. Tým, že myslel v prvom rade na rodinu, si ho získal úplne.

„Čo podniknete teraz?“ opýtala sa Dada, keď k nim pristúpila a objala každého jednou rukou okolo krku.

„No v prvom rade ideme k našim, oznámiť im tú Jóbovu zvest' a potom domov, nájsť vhodný spôsob, ako to povedať deťom. No a potom sa z toho všetci spoločne budeme spamätávať. A keď sa nám to spoločnými silami podarí, vykašlem sa na robotu a konečne si začnem užívať život. Nie je to paradox povedať – užívať si život, práve keď zomieram?“ rozprával Bobi s iróniou v hlase.

„Netrep!“ okríkla ho Dada.

„To nie je paradox,“ ozvala sa aj Kika.

„A čo to je? Máš pre túto situáciu iný výraz?“ vyzvedal Bobi.

„ERROR. To je výraz, ktorý najlepšie vyjadruje, čo sa práve deje,“ vysvetlila Kika.

„No výborne, jeden pesimista väčší ako druhý. S vami sa bude úžasne spolupracovať,“ naštvála sa Dada.

„Ja nie som pesimista, len realista,“ odpovedal Bobi.

„A mne sa optimizmus nejakým spôsobom vymazal z hardisku,“ dodala Kika.

„Ja viem, situácia nič moc, ale nebudeme hneď hádzať flintu do žita, nie? Sme predsa nejakí branci a tí sa tak ľahko nevzdávajú. Napíšeme ti lieky, ja ich vyberiem z lekárne a večer ma máte na krku. Platí?“ uzavrela neprijemnú debatu Dada. Veľmi dobre vedela, že veľa podobných tejto ich ešte čaká.

U rodičov ich čakala neľahká úloha. Povedať matke a otcovi, že im umiera dieťa – tak na to nie je nikdy vhodná doba. Preto sa rozhodli, že im to oznámia hneď a bez zbytočného zahmlievania pravdy.

Otec bol športovec, o neho strach nemali, no mama ako učiteľka bola na svoju rodinu vždy trochu viac citlivá. No čím skôr to zo seba dostanú, tým skôr im budú môcť rodičia pomôcť. A na to, že im pomôžu v každom smere, sa mohli spoľahnúť. S touto istotou rástli a boli v nej vychovávaní.

Začal rozprávať Bobi. Kika bola stále v takom šoku, že odkedy sa to dozvedela, povedala len dve vety.

Mama sedela na gauči, držala ju v objatí, presne tak, ako to robievala, keď bola ešte malé dievčatko a niekto jej ublížil. Vtedy ju držala v náručí celú, no ako Kika rástla, do maminho objatia sa nezmestila. Sadla si k nej čo najbližšie, nohy pokrčila na prsia a mama ju držala oboma rukami. Nosom ju štekčila vo vlasoch a pokyvkovala sa s ňou zo strany na stranu. Takto spolu prežili každý nezdar na základnej škole, zákernosti puberty, aj problémy dospelého dieťaťa tak, ako práve teraz. Obidve mlčali. Nebolo síl a ani potreby rozprávať. Chlapi všetko zvládali bez zbytočných emócií, aj keď to ani pre jedného nebolo jednoduché.

„Zaujíma ma, ako vám môžeme pomôcť hneď teraz a ako by sme mohli pomôcť v budúcnosti,“ reagoval otec ako vždy s chladnou hlavou.

„Práve ste nám pomohli. Ty tým, čo si povedal aj nepovedal a mama tým, čo práve robí.“ Obaja pozreli ich smerom. Prvýkrát za posledných pár hodín, sa Kika konečne prestala triasť. Už si v duchu hovorila, že v minulom živote musela byť asi ratlík.

Bobi im vysvetlil, ako plánuje skončiť v práci, dá do poriadku všetko, čo treba, ak by prišlo k najhoršiemu a dobehne všetko, čo vo vzťahu k deťom a k rodine kvôli zamestnaniu zameškal. Otec len pokyvoval súhlasne hlavou a sľúbil im akúkoľvek pomoc, psychickú, finančnú a aj s deťmi, kedykoľvek budú potrebovať.

„Ďakujem, to sme potrebovali od vás počuť. Aj keď dúfam, že s tými financiami to nejako zvládneme, mal by som dostať maródku a neskôr nejaký dôchodok,“ povedal Bobi, podišiel k otcovi a objal ho. Jedna ruka mu bezvládne visela pri tele, no otcovi to nevadilo. Obidvomi rukami chytil Bobiho a potľapkal ho po chrbte, až to zadunelo. Ani jednému sa nechcelo toto spojenie prerušiť.

Rodičia sa držali statočne, nechceli to deťom robiť ťažšie, ako to majú. Až keď sa za nimi zavreli dvere, otcovi začali slziť oči, no mama sa hlasno rozplakala. Sadla si na gauč, otec si prisadol k nej a bez jediného slova ju utešoval tak, ako ona pred chvíľou Kiku.

Vonku sa zotmelo a aj do izby sa pomaly začalo zakrádať šero. V chodbe buchli dvere a zacinkali kľúče. Obaja vedeli, že sa vrátila

Dada, aj keď sa neozvalo jej hlasné „ahojté“. Vošla do izby, nezasvietila, išla rovno k rodičom a pridala sa do ich podporného kľbka. Okolo krku pocítila dve ruky. Jednu otcovu, druhú maminu.

Vedela, že im bude musieť všetko vyrozprávať, no ešte chvíľu potrebovali nasávať silu a energiu jeden z druhého.

Príde čas, keď ju budú všetci potrebovať.

Kika a Bobi zatiaľ cestou domov rozmýšľali, ako toto všetko čo najšetrnejšie povedať deťom.

„Nechaj to na mňa, ja skúsim,“ rozhodol sa Bobi.

„Rada,“ súhlasila Kika.

No doma ich rozhodnosť oboch akosi opustila. Bobi rozhovor stále odkladal. Najprv nechcel deťom kaziť náladu, potom chcel, aby sa v pokoji navečerali, napokon uvažoval, či im nedopraje ešte aspoň jednu, poslednú pokojnú noc.

„Takto to ďalej nepôjde. To by sme odkladali do nekonečna. Priznajme si, že na niečo takéto nie je vhodný čas nikdy. Ak im to máme povedať, povedzme to hneď. Ak nie hneď, tak to nehovorme vôbec, ale prídu na to sami a možno nám budú vyčítať, že sme ich z toho vynechali. Snáď sa budú správať inak, budú chcieť s tebou byť častejšie, urobiť, alebo povedať niečo, na čo si myslia, že majú ešte dosť času.“ Bola to za posledné hodiny jej prvá rozvitá veta a sama sa čudovala, ako to zo seba dostala.

Bobi prikývol a zo schodov zakričal smerom do podkrovia, kde mali deti izby:

„Branci, poďme dole, dáme reč!“

Prvá sa ozvala Maťa:

„Čo, krpec zase niečo vyviedol a hodil to na mňa?“ opýtala sa tónom znechutenej pubertálnej sedemnástky.

„Ja som nič neurobil a nehovor mi krpec!“ ozval sa aj Dodo a vzápätí utekal zo schodov, aby ho Maťa netrafila a nevrátila mu buchán, ktorý jej uštedril, keď utekal okolo nej.

„Áu, krpec, počkaj, keď ťa chytím!“ zajačala Maťa a rozbehla sa za ním.

Je hrozné ich počúvať, ale bude mi to tam hore chýbať, pomyslel si Bobi a srdce mu zovrelo úzkosťou.

Keď jeden po druhom doslova dopadli na gauč, chvíľu sa ešte štuchali laktami.

Maťa pišťala a to Doda náramne uspokojovalo.

Inokedy by ich už Bobi zvýšeným hlasom napomínal, dnes sa na nich len díval a prial si, aby hádky jeho detí bolo to najhoršie, čo ho v živote mohlo stretnúť.

„Branci, pokoj a počúvajte, na čo ste boli povolaní!“ zavelila Kika, no tón, ktorým to povedala, mal účinok na oboch zápasníkov.

Bobi využil moment prekvapivého ticha a prehovoril:

„Chceme vám s maminou oznámiť, že sa u nás udejú nejaké zmeny, ktoré sa budú týkať aj vás.“

„Rozvádzate sa?“ napadlo Mati.

„Šibe ti?“ zhrozil sa Dodo a znova do nej zaryl svoj malý, ostrý lakeť. Ani mu to nevrátila, len hľadela na rodičov a čakala na odpoveď.

„To je riadny nezmysel, ako ti to vôbec mohlo zísť na um?“ opýtala sa šokovaná Kika, no vzápätí si uvedomila, že to ani nie je tak dávno, keď sama Bobiho podozrievala z nevery.

„No, Vierin otec bol tiež stále v robote, potom na nich nemal čas a teraz sa rozvádzajú,“ odôvodnila svoju domnienku Maťa.

„Nie, my sa nerozvádzame. Práve naopak. Rozhodol som sa, že chcem viac času tráviť so svojou rodinou, a preto prestanem pracovať, budem s vami doma ako žienka domáca a motať sa okolo domu ako majster Tim.“

V sobotu, keď budú ženy upratovať, my s Dodom pôjdeme na motokáry, aby sme im nezavadzali,“ povedal Bobi a sprisahanecky mrkol na syna.

Dodove burácavé hurá, bolo sprevádzané hlasným Matiným povzdychom.

„No hurá! Krpec si bude užívať a ja budem makať ako mukel,“ neskrývala svoje znechutenie z otcovho nápadu.

„Nemaj boja, my zasa budeme v nedeľu doobeda chodiť na kone a Dodo bude mamine pomáhať s varením.“

Až tento návrh vyčaroval úsmev na tej večne zamračenej, tínedžerskej tvári. Nahla sa k otcovi a dala mu pusku na líce.

„Ďakujem,“ zašepkala.

„No vidíš, nakoniec všetko dobre dopadlo, každý bude mať svoje doobedie s ockom, to len ja tu budem za mukla,“ dodala Kika jemne ironicky.

Maťa sa v tom momente zahanbila za svoju sebeckosť a až vtedy jej napadlo, kvôli čomu sa dejú všetky tieto zmeny.

„Ale to nie je len tak, však? Niečo sa tu deje.“

Namiesto odpovede zaznela ďalšia otázka z Dodových úst adresovaná Bobimu.

„A my už teraz máme dosť koruniiek, keď nemusíš chodiť ďalej do roboty?“ nevedel si zrovnať v hlave, prečo doteraz vždy musel ocko zarábať a zrazu nemusí.

„No vieš, nejde ani tak o korunky, ako o to, že ocko ochorel a teraz už nebude vládvať pracovať. Musí veľa oddychovať, aby premohol tú potvoru chorobu a bol zase rýchlo zdravý,“ poponáhľala sa s vysvetlením Kika, keď zbadala, že Bobimu žiadne vysvetlenie nezapadá a dúfala, že synovi veľmi neklame.

„Takže určite nejde o nejaký zápal pľúc, alebo iné bežné ochorenie. Myslíte, že som už dosť dospelá na to, aby som pochopila, o akú chorobu ide?“ Maťa zrazu túžila dozvedieť sa niečo viac.

„Ty možno hej, ale je tu ešte niekto, kto má do dospelosti ešte ďaleko,“ naznačila jej Kika opatrne, aby si uvedomila, že Dodo na také informácie nie je pripravený.

Ten sa zatiaľ díval na ocka a vôbec netušil, o čom sa tu rozpráva. Myslel si, že mu to vysvetlí, tak ako vždy, keď niečomu nerozumel. No ocko bol dnes úplne iný. Vlastne aj mamina. Obaja bývali veselí až blázniví, smutní aj nahnevaní, prísni aj sklamaní. No takýchto ich ešte nevidel. Bol zmätený a začínal sa báť. Tento pocit už raz zažil, keď sa im stratil v obchodnom dome a myslel si, že ich už nikdy nenájde. A teraz má v brušku rovnakú triašku ako vtedy.

Chytil ocka za ruku a myslel si, že to pomôže, no nepomohlo.

Bobi, ako keby vycítil jeho strach, usmial sa na neho, postrapatil mu vlasy a navrhol:

„Vieš, čo, branec, choď sa poumývať, ja zatiaľ nachystám dostihy a potom to babám natrieme. Dobré?“

To Doda síce potešilo, no nepresvedčilo, čoho dôkazom bol chýbajúci hlasný výkrik „yes,“ ktorý nasledoval vždy po takomto